

Документ који ће до почетка лета потписати председници Медведев и Тадић нема нити једна земља на Балкану. Москви не пада на памет да од Србије прави губернију. Сарадње колико Београд жели

Од сталног дописника из Москве

Вест да ће до почетка лета председници Србије и Русије потписати у Москви договор о стратешком партнерству била је за многе у нашој земљи ништа мање изненађујућа од оне да нам 23. марта стиже у посету руски премијер и најпопуларнији политичар Владимир Путин.

Многи су поставили питање - шта се подразумева под „стратешким партнерством“ и са ким још Москва има такав договор. Текст тог документа тек треба да се направи и усагласи, а колико ће то стратешко партнерство бити широко, зависи од жеља обеју страна.

Приликом потписивања једног од последњих договора о стратешком партнерству, председник Дмитриј Медведев је објаснио шта под њим подразумева.

- Стратешко партнерство се разликује од обичних добрих економских односа, не само великом трговинском разменом и великим уговорима, већ и добром другом сарадњом. Ми помажемо једни другима на светској арени, усаглашавамо позиције, настојимо да заштитимо једни друге - рекао је Медведев.

Упоређујући такве документе, које Русија има са другим земљама, види се да се они подоста разликују. На специфичност сваког од њих утиче више фактора, од тренутних политичких односа, затим економских, културних и других, а затим и од геополитичког положаја, као и од тога да ли је одређена земља чланица НАТО или не.

Без имало претеривања може се рећи да Русија већ сада има са Србијом стратешке односе иако нема „бумашке“, папира на којем је то лепо дефинисано. Прво, Москва и Београд већ годинама имају одличне политичке односе.

Русија је дала Србији економске повластице које нема велика већина земаља (које сарађују са Москвом). Листа роба коју Србија може без царине да извози не само у Русију, већ и Белорусију и Казахстан, прворазредна је привилегија. Друга је ствар колико ми можемо због стања наше привреде да искористимо те бенефиције, односно да извеземо у ту велику земљу.

Србија и Русија имају упрошћени визни режим. И наши и руски грађани могу без виза да путују до месец дана.

Што се тиче спољне политике, Русија као стални члан Савета безбедности ОУН пружа поуздану подршку Србији у очувању своје територије. Није никаква тајна да дипломате двеју земаља на челу са министрима Сергејом Лавровом и Вуком Јеремићем координирано наступају и воде акције. Од велике користи за Србију је што у земаљама где Русија има велики ауторитет руске дипломате могу да лобирају за српске интересе када је, рецимо, Космет у питању.

Без обзира на недавну посету начелника руског Генералштаба Макарова Београду, најслабија сарадња у широкој лепези односа је међу нашим армијама. У Москви су сматрали да у Београду због планова са НАТО нису заинтересовани за већу сарадњу. Неоспорно је да нашој све мањој армији нису потребне велике количине руске војне технике коју је некада куповала ЈНА.

И у Србији постоји један број политичара који као да не знају да је социјализам одавно срушен у Русији, па понављају несувислу причу како „владајуће партије хоће да Србија постане руска губернија“. У Москви никоме не пада на памет да од Србије прави некакву губернију, већ нуди „онолико сарадње на колико је Београд спреман“. Дакле, од наших жеља зависи колико ће стратешко партнерство бити широко.

Неки београдски аналитичари су пожурили да објаве како ће Путин у Београду рећи српском руководству да не уводи државу у НАТО. Јасно је да су то измишљотине „свезнадара“. Русија и сама сарађује са НАТО. И жели да та сарадња буде обострано корисна. Међутим, Русија не жели да НАТО око њених граница прави „радарску и ракетну потковицу“. Осим тога, Руси не желе да шаљу своје војнике у тобожње миротворне акције.

У Русији знају да цене што српско руководство није хтело да шаље војнике на вежбу коју су НАТО структуре организовале у Грузији. Било је то после проглашења независности Абхазије и Јужне Осетије. Наша „апстиненција“ на вежби у Грузији била је јасна порука да српски војници и официри неће да учествују у било којим акцијама које макар и у подтексту могу да буду уперене против Русије.

Поред набројаних елемената, у постојећим документима о стратешком партнерству увек се наводи и шта је било у прошлости, дакле традиција. А историјске везе наших народа су дубоке.

Председник Тадић је у Русију требало да оде лане, али због великог броја обавеза двају председника, њихови сарадници нису могли да прецизирају термин посете.

Што се тиче посете премијера Путина, њу треба гледати пре свега као доказ ширења економске сарадње. Очекује се да се са руским бизнисменима уговоре нови пројекти у вези за руским сировинама, пре свега што се тиче производње, у Србији, вештачких ђубрива...

Према сазнањима „Новости“, подугачак је списак лидера српских партија који желе да се сретну са Путином. Будући да ће он у Београду боравити само један дан, мала је вероватноћа да ће стићи да се сретне са свим заинтересованим политичарима.

Русија је пребродила економску кризу, девизне резерве су јој око 500 милијарди долара, а цена нафте, и осталих сировина, расте, па ће се све више пара сливати не само на рачуне компанија, него и у њену државну касу. Са таквом земљом све највеће силе хоће да сарађују, па је логично што то хоће и мала Србија, за коју је Путин у неколико наврата казао, сасвим отворено, да је најпоузданији партнер на Балкану.

Вест да ће до почетка лета председници Србије и Русије потписати у Москви договор о стратешком партнерству била је за многе у нашој земљи ништа мање изненађујућа од оне да нам 23. марта стиже у посету руски премијер и најпопуларнији политичар Владимир Путин.

Многи су поставили питање - шта се подразумева под „стратешким партнерством“ и са ким још Москва има такав договор. Текст тог документа тек треба да се направи и усагласи, а колико ће то стратешко партнерство бити широко, зависи од жеља обеју страна.

Приликом потписивања једног од последњих договора о стратешком партнерству, председник Дмитриј Медведев је објаснио шта под њим подразумева.

Од Кине до Шпаније

Осим са већином бивших совјетских република, а сада самосталних држава, Русија има „стратешко партнерство“ са Кином, Индијом, али и Шпанијом и многим другим земљама. Јасно је да ти односи нису са свима исти, не само због величине земаља, него и географске блискости и одређених војно блоковских рецидива. Примера ради, Русија и Кина имају у најширем смислу „стратешко партнерство“ - од заједничког прављења атомских централа, до војне сарадње. У марту 2009. Русија је потписала „Декларацију о стратешком партнерству“ са Шпанијом.

Долари у етапама

Иако је било најављено да ће преговори о руском кредиту од 800 милиона долара почети тек када буде завршена пројектно-предрачунска документација за изградњу пруге Ваљево - Лозница, обнову српског дела пруге Београд - Бар и завршетак Београдског железничког чвора, постоји могућност да зајам ипак буде одобран у фазама. Пруга Ваљево - Лозница је најспремнија за финансирање. Према најавама Министарства за инфраструктуру, комплетна пројектна документација требало би да буде завршена до јуна.

(Новости)